

Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Gorffennaf, 2014

YN BRESENNOL:	Cynghorydd Caerwyn Roberts (Cadeirydd) Cyngor Gwynedd Cynghorwyr Elin Walker Jones, Beth Lawton, Eirwyn Williams Cyngor Sir Ynys Môn Cynghorwyr Derlwyn Hughes, Gwilym O.Jones, R.Meirion Jones
WRTH LAW:	Mr Gareth Payne (Prif Seicolegydd Addysgol) Mr Dewi Jones (Pennaeth Addysg Cyngor Gwynedd) Mrs Delyth Molyneux (Pennaeth Dysgu Cyngor Sir Ynys Môn) Mrs Mair Read (Swyddog Addysg Anghenion Arbennig Ynys Môn) Mr William E.Jones (Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd) Mrs Kathy Bell (Uwch Gyfrifydd Addysg Cyngor Gwynedd) Ann Holmes (Swyddog Pwyllgor)
YMDDIHEURIADAU:	Cynghorwyr Selwyn Griffiths, Annwen Hughes, Peter Read (Cyngor Gwynedd); Cynghorwyr Trefor Ll.Hughes, Llinos M.Huws, J.Arwel Roberts, Ieuan Williams (Cyngor Sir Ynys Môn) Mr Rheinallt Thomas (Eglwysi Rhyddion)

---

1 CADEIRYDD

Etholwyd y Cynghorydd Caerwyn Roberts o Gyngor Gwynedd yn Gadeirydd y Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig am y cyfnod dwy flynedd nesaf.

2 IS-GADEIRYDD

Etholwyd y Cynghorydd Llinos M.Huws o Gyngor Sir Ynys Môn yn Is-Gadeirydd y Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig am y cyfnod dwy flynedd nesaf.

3 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

4 COFNODION CYFARFOD 14 MAWRTH, 2014

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Cyd-Bwyllgor a gynhaliwyd ar 14 Mawrth, 2014 ac fe'u cadarnhawyd fel rhai cywir yn amodol ar gywiro'r ddau gyfeiriad ynddynt at Mr Darren Jackson i ddarllen Mr Garem Jackson.

5 YR UNED DDARPARU AAA

Cyflwynwyd adroddiad y Prif Seicolegydd Addysgol yn amlinellu gweithgareddau'r Uned Ddarparu yn ystod tymor y Gwanwyn, 2014.

Cyfeiriodd y Prif Seicolegydd Addysgol at y prif ystyriaethau fel a ganlyn –

- Trefniadau gweinyddu prosesau asesu ac adolgu yn ystod y cyfnod. Ar ddechrau'r tymor roedd gan y tîm gweinyddol gyflenwad staff llawn a manteisiwyd ar hyn i ymateb yn dda i

ddatblygiadau newydd gan gynnwys gweithredu fersiwn newydd o'r bas data ONE. Ym mis Mawrth, gadawodd yr Uwch Swyddog Gweinyddol a oedd wedi'i secondio i'r swydd, ac fe ddychwelodd i'w swydd flaenorol. Ail drefnwyd y dyletswyddau swyddfa yn y cyfamser ac fe ddechreuwyd ar y broses o hysbysebu i lenwi'r swydd tan fis Mawrth, 2015.

- Mewn perthynas â'r Gwasanaeth Athrawon Arbenigol, hysbysebwyd am athrawon arbenigol ym meysydd anawsterau iaith, cyfathrebu ac awtistiaeth; anawsterau golwg, ac anawsterau clyw. Penodwyd athrawes newydd i ymuno â'r tîm anawsterau iaith, cyfathrebu ac awtistiaeth i gychwyn ar gwrs hyfforddiant ym mis Medi ond bu raid ail hysbysebu'n allanol am y swyddi yn y ddau faes arall. Cafodd absenoldeb salwch un o'r ddwy athrawes arbenigol nam ar y golwg effaith ar y gwasanaeth yn enwedig o du'r athrawes arall oedd yn ysgwyddo'r gwaith ychwanegol. Dwysawyd y sefyllfa gan nifer uchel y plant gyda nam ar y golwg yn trosglwyddo i'r sector uwchradd a hwythau angen mewnbyn rheolaidd dwys am eu bod angen mynediad i'r cwricwlwm trwy gyfrwng Braille.
- Parthed y Gwasanaeth Seicoleg Addysgol, ceir yn yr adroddiad ddadansoddiad o oblygiadau cyllidol y penderfyniad a wnaethpwyd yn y cyfarfod blaenorol i fwrw ymlaen i drefnu i'r tair seicolegwraig cynorthwyol sydd ar hyn o bryd yn gweithio i'r gwasanaeth fynychu cwrs hyfforddi er mwyn sicrhau cyflenwad o seicolegwyr cymwysiedig i'r dyfodol. Mae dwy o'r seicolegwyr cynorthwyol wedi cael lle ar y cwrs hyfforddi tair blynedd yng Nghaerdydd o fis Medi ymlaen, un ar sail heb ei gyllido a'r llall ar le wedi'i gyllido. Penderfynodd y drydedd seicolegwraig cynorthwyol i beidio gwneud cais am le hyfforddi a pharhau i weithio yn ei swydd bresennol gyda'r Cyd-Bwyllgor am flwyddyn arall. Dengys yr adroddiad y gost o gefnogi'r ddwy seicolegwraig fel seicolegwyr dan hyfforddiant am y cyfnod tair blynedd. Bydd gofyn i'r gwasanaeth weithredu gyda 1.4 seicolegydd yn llai am y dair blynedd ond bernir bod y buddsoddiad yn un gwerthfawr i'w wneud ac y bydd yn dwyn ffrwyth yn y dyfodol. Bydd rhan o waith maes y ddwy fyfyrwraig yn cael ei wneud yn lleol.
- Mewn perthynas â hyfforddiant y tîm seicolegwyr addysgol, yn ystod y tymor fe fynychodd rhan fwyaf y seicolegwyr gwrs yn y dull o drefnu cyfarfodydd a elwir yn Gynllunio Person-Ganolog (Person Centred Planning - PCP).
- Mae'r data ar gyfer Gwynedd yn awgrymu bod llai o ddatganiadau wedi'u cwblhau o fewn y cyfnod statudol na'r arfer am y tymor hwn.

Cadarnhaodd Swyddog Addysg Anghenion Arbennig Ynys Môn bod ffigyrau Ynys Môn o ran y datganiadau sydd wedi'u cwblhau o fewn y cyfnod 26 wythnos yn ymdebygu i rai Gwynedd yn yr ystyr eu bod yn adlewyrchu tan berfformiad. Mae'r canlyniadau hyn i'w priodoli i raddau i'r anawsterau a wynebwyd gan yr Uned Weinyddol o ddechrau'r flwyddyn ymlaen o safbwynt trosiant staff gydag aelodau staff newydd yn dod i mewn i'r uned gan olygu ei bod yn anodd rhoi arweiniad i'r tîm. Mae'r rhain bellach wedi'u datrys. Un o'r problemau hir sefydlog mewn perthynas â chwblhau asesiadau yw'r anhawster am ba bynnag reswm i dderbyn gwybodaeth amserol gan asiantaethau eraill. Felly, fe gytunwyd y byddid yn dod i benderfyniad ar asesiadau ar sail y wybodaeth sydd ar gael ar y pryd. Hyderir y bydd y cam hwn yn arwain at godi'r perfformiad yn erbyn y dangosyddion perfformiad allweddol am y tymor a'r cyfnod adrodd nesaf. Adroddodd y Swyddog y Swyddog y gwnaed penodiad i swydd Uwch Swyddog Gweinyddol yr Uned Ddarparu tan fis Mawrth, 2015 ac fe ddywedodd y bu i ddeilydd blaenorol y swydd ddechrau ar waith moderneiddio systemau gweinyddol yr Uned a hyrwyddo cyflwyno system bas data ONE. At hynny, bydd yr Uned yn ymdrin ag achosion statudol yn unig yng nghyswllt Ynys Môn am fod y drefn ariannu ysgolion wedi newid bellach gyda chyllid anghenion addysgol arbennig wedi'i ddatganoli i'r ysgolion ym Môn.

Ystyriwyd y wybodaeth a gyflwynwyd gan aelodau'r Cyd-Bwyllgor ac fe wnaed y sylwadau canlynol yn y drafodaeth ddilynol arni –

- Gyda gweithredu trefn ddatganoli cyllid anghenion addysgol arbennig i'r ysgolion gofynnwyd a fydd yna barhau i ddarparu cymorth iddynt. Dywedodd Swyddog Addysg Ynys Môn y bydd y cymorth yn parhau ar lefel statudol ac mai o ran y weinyddiaeth fydd y gwahaniaeth gyda'r Cyd-Bwyllgor yn ymwneud gyda'r drefn statudol yn unig.
- Tra'n croesawu'r camau hyfforddi y byddir yn eu cymryd mewn perthynas â'r ddwy seicolegwraig cynorthwyol fel gweithredu blaengar pwysleisiwyd y pwysigrwydd o ymrwymo'r seicolegwyr hyfforddedig i wasanaeth y Cyd-Bwyllgor am gyfnod wedi hynny.
- Holwyd am ymarferoldeb cymryd camau pellach i geisio denu unigolion ac yn yn enwedig siaradwyr y Gymraeg i'r proffesiwn trwy gynnal presenoldeb mewn sesiynau gyrfaoedd a/neu trwy gynnis bwrsari fel anogaeth i'r maes. Ymatebodd y Swyddogion trwy ddweud bod y broses hyfforddi ar gyfer cymhwyso fel seicolegydd addysgol yn un hir iawn. Mae gan y Cyd-Bwyllgor draddodiad o ddod â seicolegwyr addysgol yn eu blaen trwy hyfforddiant.

Dygodd Pennaeth Addysg Cyngor Gwynedd sylw'r Cyd-Bwyllgor at y materion isod:

- Dywedodd bod diolch yn ddyledus i'r Prif Seicolegydd Addysgol am y gwaith yn gysylltiedig â dod â'r cynllun hyfforddi seicolegwyr ymlaen ac i Uned Gyllid Cyngor Gwynedd am roi'r sicrwydd ariannol yn yr ystyr bod y gefnogaeth gyllidol ar gael i alluogi gwredu'r cynllun.
- Awgrymodd bod y Prif Seicolegydd Addysgol yn cylchredeg i benaethiaid ysgolion y ddwy sir lythyr byr o gyflwyniad yn ymgorffori gwybodaeth ar ffurf tablau yn gosod allan ddyletswyddau tri thîm yr Uned Ddarparu yn ogystal â'r camau sydd wedi cael eu cymryd i atgyfnerthu'r timau ac i ddenu unigolion addas iddynt.
- Awgrymodd bod y Prif Seicolegydd Addysgol yn ystyried sut orau i gyflwyno i'r Cyd-Bwyllgor gynnwys Papur Gwyn Llywodraeth Cymru ynglyn ag Anghenion Dysgu Ychwanegol y mae'n destun ymgynghori tan 25 Gorffennaf, o ran sut mae'r newidiadau arfaethedig am effeithio'r maes anghenion addysgol arbennig fel bod y Cyd-Bwyllgor yn deall beth yw'r goblygiadau mewn perthynas â sut fydd yn gweithredu ar ran yr awdurdodau ac yn darparu gwasanaethau i'r dyfodol.

Gofynnwyd gan Aelod a fyddai Aelodau'r Cyd-Bwyllgor yn cael gweld yr ymateb i'r ymgynghoriad ar y Papur Gwyn. Awgrymodd Pennaeth Dysgu Cyngor Sir Ynys Môn bod yr ymateb proffesiynol i'r ymgynghoriad yn cael ei rannu gyda'r Cyd-Bwyllgor trwy'r Weinyddiaeth a bod yna gyflwyno adroddiad ffurfiol i gyfarfod y Cyd-Bwyllgor ym mis Medi i amlinellu goblygiadau'r newidiadau deddfwriaethol bwriedig i'r Cyd-Bwyllgor yn neilltuoel gan gynnwys unrhyw oblygiadau ariannol perthnasol. Cytunwyd ar y ffordd hon o weithredu.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a nodi ei gynnwys.

CAMAU GWEITHREDU'N CODI:

- **Y Prif Seicolegydd Addysgol i gylchredeg i benaethiaid ysgolion Gwynedd a Môn wybodaeth ynglyn â chyfansoddiad tri thîm yr Uned Ddarparu a'u dyletswyddau yn ogystal â'r camau a gymerwyd i atgyfnerthu'r timau o ran denu unigolion addas iddynt.**
- **Y Prif Seicolegydd Addysgol –**
- **I anfon ymlaen i'r Swyddog Pwyllgor yr ymateb proffesiynol i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Papur Gwyn ynglyn ag Anghenion Dysgu Ychwanegol i'w rannu gydag aelodau'r Cyd-Bwyllgor ac**
- **I baratoi i gyfarfod nesaf y Cyd-Bwyllgor adroddiad ar oblygiadau'r Papur Gwyn i'r Cyd-Bwyllgor yn neilltuoel, gan gynnwys unrhyw oblygiadau ariannol.**

6 CYFRIFON TERFYNNOL Y CYD-BWYLLGOR AAA AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH, 2014

Cyflwynwyd er ystyriaeth y Cyd-Bwyllgor – Adroddiad Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd yn ymgorffori adroddiad cyfrif inwcm a gwariant refeniw'r Cyd-Bwyllgor am 2013/14 ynghyd â datganiad o'r cyfrifon ar ffurf statudol wedi'i ardystio ond cyn archwiliad.

Adroddodd Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd bod gofynion adrodd penodol ynghylch cyfrifo ac archwilio cyfrifon cyd-bwyllgorau fel yr amlinellir yng nghorff yr adroddiad. Dywedodd bod y ddogfennaeth wedi'i rhannu'n ddwy fel a ganlyn –

- Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw am 2013/14 ynghyd â sylwadaeth ar y prif wahaniaethau rhwng y gyllideb a'r gwir wariant. Dywedodd y Swyddog mai £110,805 oedd cyfanswm tanwariant net y Cyd-Bwyllgor am y flwyddyn 2013/14. O ychwanegu'r swm hwn at falans reserf y Cyd-Bwyllgor ar 31 Mawrth, 2013 sef £166,351 daw â chyfanswm y balans reserf i £277,156 ar ddiwedd Mawrth, 2014.

Ystyriodd Aelodau'r Cyd-Bwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd ac fe godwyd cwestiynau ynghylch y gwariant o dan rai penawdau gan gynnwys y cynnydd mewn costau post. Gofynnwyd a oedd yna gyllid ar gael o'r balansau i wella trefniadau'r swyddfa. Ymatebodd y Swyddogion bod ymdrech wedi cael ei wneud i foderneiddio'r systemau swyddfa a bod lleihau costau post yn flaenoriaeth. Ar y llaw arall rhaid cadw mewn cof ofynion cyfrinachedd wrth drosglwyddo gwybodaeth a'r cyfrwng a

ddefnyddir i wneud hynny ynghyd â'r ffaith bod rhai asiantaethau yn ymwneud trwy waith papur. Yn ogystal, er bod yna gynllun mewn lle i leihau balansau'r Cyd-Bwyllgor cafwyd anawsterau wrth geisio recriwtio unigolion i swyddi arbenigol. Gan hynny, aethpwyd ati i o fewn y fframwaith weithredu i ystwytho ychydig ar y patrymau cyflogi i recriwtio staff lle bo'r angen a thrwy hynny leihau'r balansau. Ar y llaw arall, fe all y Cyd-Bwyllgor wynebu toriadau i'w gyllideb flynyddol yn y dyfodol gan olygu bydd raid iddo gynllunio yn yr hir dymor ar sail cyllidol llai.

Dyweddodd Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd mai arian i bwrrpas unwaith ac am byth yw balansau'r Cyd-Bwyllgor ac mai'n erbyn y gyllideb barhaol y gellir gwneud ymrwymadau parhaol. Mae'r sefyllfa lle mae'r Cyd-Bwyllgor yn dal cyferth â chwarter o'i drosiant o £1m mewn reserfau yn un i gadw golwg arni er y gall fod yna resymau penodol dros wneud hynny.

Dyweddodd Pennaeth Addysg Cyngor Gwynedd bod cael yr arian wrth gefn yn rhoi'r hyblygrwydd a'r sicrwydd ariannol i'r Cyd-Bwyllgor y gall weithredu i geisio denu unigolion addas i'w gyflogaeth a hefyd rhoi cymorth i mewn i sicrhau bod plant yn cael y sylw fel bo'r angen.

- Datganiad o'r cyfrifon ar ffurf statudol wedi'i ardystio ond cyn archwiliad.

Dyweddodd Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd bod y datganiad wedi'i lunio a'i gyflwyno ar ffurf safonol statudol. Bydd y cyfrifon yn cael eu harchwilio gan Swyddfa Archwilio Cymru a bydd yr Archwilydd Penododig yn cynhyrchu adroddiad ISA260 yn amlinellu prif ddarganfyddiadau Swyddfa Archwilio Cymru o'r archwiliad fydd yn cael ei gyflwyno i gyfarfod y Cyd-Bwyllgor ym mis Medi gyda'r cyfrifon archwiliedig. Mae sawl rhan i'r cyfrifon yn cynnwys nodiadau eglurhaol ynghylch y polisïau cyfrifo.

Penderfynwyd –

- **Derbyn y Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw am 2013/14 a nodi'i gynnwys.**
- **Derbyn y Datganiad o'r Cyfrifon am 2013/14 (cyn archwiliad) a nodi'i gynnwys.**

7 DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2013/14

Cyflwynwyd er ystyriaeth a chymeradwyaeth y Cyd-Bwyllgor – Y Datganiad o Lywodraethu Blynyddol am 2013/14 yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio Cymru (Diwygio) 2012 sy'n dweud bod yn rhaid i bob Cyd-Bwyllgor gynhyrchu Datganiad o Reolaeth Mewnol.

Dyweddodd Uwch Reolwr Cyllid Cyngor Gwynedd y byddai'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn cael ei gyfuno gyda'r cyfrifon archwiliedig i'w cyflwyno fel un dogfen gyfansawdd i gyfarfod y Cyd-Bwyllgor ym mis Medi.

Cyflwynodd Swyddog Addysg Anghenion Arbennig Ynys Môn y datganiad yn ffurfiol i'r Cyd-Bwyllgor a dywedodd ei fod yn seiliedig ar gyfansoddiad y Cyd-Bwyllgor a ddiweddarwyd ddiwethaf yn 2014. Awgrymodd yng ngholeuni'r newidiadau disgwylidig sydd yn yr arfaeth gyda chyflwyno Papur Gwyn Llywodraeth Cymru ynglyn ag anghenion dysgu ychwanegol bod angen adolygu'r cyfansoddiad i sicrhau ei fod yn gyfoes ac yn cyflawni'r gofynion. At hynny, mae angen adolygu hefyd y cytundeb lefel gwasanaeth gyda'r ddau awdurdod i adlewyrchu unrhyw newidiadau .

Dygwyd sylw at y ffaith bod y Datganiad Llywodraethu wedi'i ddylunio i ymateb y gofyn ffurfiol am ddatganiad o reolaeth mewnol ac nad oedd yr Archwilydd Allanol wedi gwneud unrhyw sylwadau ar ei gynnwys yn ei archwiliad y llynedd. Awgrymwyd y gallai unrhyw addasiadau i'r cyfansoddiad a/ neu'r cytundeb effeithio ar ffurf a chynnwys y datganiad i'r dyfodol.

Cytunwyd y dylai aelodau'r Cyd-Bwyllgor derbyn copi o gyfansoddiad cyfredol y Cyd-Bwyllgor fel cyfeirnod ar gyfer adolygiad i ddod.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol am 2013/14 fel y'i gyflwynwyd.

CAM GWEITHREDU'N CODI: Swyddog Pwyllgor i gylchredeg copi o gyfansoddiad cyfredol y Cyd-Bwyllgor i'w aelodau.

8 CYFARFOD NESAF

Nodwyd y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal am 2:00 y prynhawn, ddydd Gwener 19 Medi, 2014 yn Siambr Hywel Dda, Pencadlys y Cyngor, Caernarfon (i dderbyn y cyfrifon archwiliedig).

**Cynghorydd Caerwyn Roberts
Cadeirydd**